

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

Олександр М. Мартиненко
«28» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки	<u>Бакалавра</u> (назва ступеня вищої освіти)
Освітньої програми	<u>Публічне управління та адміністрування</u> (назва освітньої програми)
Спеціальності	<u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u> (код і назва спеціальності)

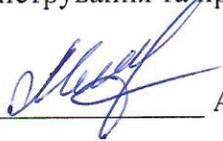
Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни: «Історія публічного управління» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Публічне управління та адміністрування», 2024 року.

Розробник: Лахижа М.І., професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного управління, адміністрування та права

Погоджено

Гарант освітньої програми Аліна МИРОШНИЧЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «22» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

 Інна КУЛЬЧІЙ

«22» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 Євгенія КАРПЕНКО

«28» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		форма здобуття освіти денна
Кількість кредитів 6	Галузь знань <u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u>	обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність <u>281 Публічне управління та адміністрування</u>	Рік підготовки: 1-й
Змістових модулів – 4		Семестр 1-й
Загальна кількість годин – 180		Лекції 36 год.
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Практичні 36 год.
		Лабораторні -
		Самостійна робота 108 год.
		Індивідуальні завдання: не передбачено
		Вид контролю: диф. залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 72/108

2. Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Історія публічного управління» полягає у оволодінні базовими знаннями щодо теоретичних та історичних (практичних) аспектів здійснення публічного управління та формування на цій основі відповідних вмінь та навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей, визначених освітньою програмою, зокрема:

–ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

–ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

–ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

–ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

–СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

–СК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни «Історія публічного управління» є дисципліни, що формують основу підготовки здобувачів загальної середньої освіти.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання) спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

РН1 Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

РН4 Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування

РН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень

РН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим **результатом** вивчення навчальної дисципліни

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- ✓ поточний контроль
  - усне опитування
  - виконання практичних робіт
- ✓ модульний контроль
  - тестування
- ✓ підсумковий контроль
  - диф. залік

7. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні засади публічного управління

Тема 1. Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття.

Характеристика дисципліни. Постановка завдань.

Виокремлення та визначення вузлових понять. Управління як соціальне явище. Влада і управління. Система публічного управління: поняття і структура. Основні характеристики публічного управління. Реалізація публічного управління в умовах розподілу влади. Відносини, процеси і взаємодія в системі публічного управління та адміністрування. Моделі публічного управління.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку влади.

Історія цивілізацій. Локальні цивілізації. Ознаки та специфіка цивілізацій. Поняття влади. Види влади. Політика. Право. Міфологія. Джерела влади. Джерела ідей управління суспільством і країною. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною в країнах Сходу. Держава. Східний та західний шляхи розвитку та типи держав. Процес державотворення на Стародавньому Сході. Месопотамія. Китай. Стародавній Єгипет. Стародавня Греція. Поліс. Демократія. Державний устрій Афін та Спарти.

Періоди розвитку теорії влади. Геракліт. Сократ. Платон. Арістотель.

Македонія. Еллінізм. Стародавній Рим. Специфіка управління територіями в Римській республіці, принципаті, імперії. Римське право.

Трипільська культура та її вплив на населення Європи.

Київська Русь. Середньовічна Європа.

Мислителі середньовіччя: І. Солсберійський, Н. Макіавеллі, Ж. Боден. Реформізм.

Абсолютизм. Причини встановлення, ознаки, причини занепаду.

Утворення та розвиток колоніальних імперій. Характеристика організації управління в період буржуазних реформ.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління

Наукові теорії та школи публічного управління ХХ ст.: класична школа, школа людських стосунків, школа «соціології організацій», школа «суспільного вибору», когнітивний підхід.

Розвиток ідей публічного управління у першій половині ХХ сторіччя. Принципи публічної сфери за В.Вільсоном. М.Вебер про основні принципи бюрократичних систем.

Розвиток теорії та практики управління суспільством і країною у другій половині ХХ століття: системний метод для вирішення управлінських задач; організація як відкрита система; застосування структурно-функціонального аналізу в управлінській практиці; психологічний, соціально-інженерний, гуманітарний підходи в управлінні. Концепції управління в постіндустріальному, інформаційному суспільстві. Публічне управління в контексті неокласичної теорії. Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм». Новий державний менеджмент як модель публічного адміністрування: основні риси. Концепція «належного управління»: сутність, принципи. Принцип прозорості публічного управління.

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні

Досвід управлінської діяльності минулих поколінь як джерело і перешкода розвитку. Важливість осмислення етапів, форм та тенденцій розвитку публічного управління в Україні.

Організація влади у Київській державі. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі. Організаційна структура державного управління у Великому князівстві Литовському. Адміністративно-територіальний поділ. Зміни в управлінні на українських землях після Люблінської унії 1569 р. Організація управління в самоврядних містах. Роль права в здійсненні державного управління: Литовські статuti (XVI ст.).

Організація управління на Запорізьській Січі.

Держава Богдана Хмельницького. Організація влади в самоврядній Україні. Форми державного і місцевого управління на українських землях поза Гетьманщиною.. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації полковосотенного устрою. Станове самоврядування в підросійській Україні. Організація управління Галичиною після її приєднання до Австро-Угорщини. Взаємовідносини земств і міського самоврядування з органами державного управління на українських землях. Реформа управління на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст. Структури влади і управління в 1917 р. та Українська Центральна рада і Генеральний секретаріат. Організація державного управління в Україні за гетьманату. Управління в УНР і ЗУНР. Перетворення Рад із структур самоорганізації населення в органи державної влади.

Практичне заняття № 4.

Змістовний модуль 2. Розвиток публічного управління в новітній час. Теоретичні аспекти

Тема 5. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела виникнення та тенденції розвитку публічного управління в XX ст.

Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських процесів. Розвиток суспільних та адміністративних моделей на основі управлінських процесів. Тенденції розвитку політичних процесів у сучасному суспільстві. Системний підхід до дослідження публічних процесів. Планування та прогнозування суспільно-політичних процесів у державі.

Практичне заняття № 5.

Тема 6. Організація влади в умовах тоталітарних систем.

Специфіка організації влади у тоталітарних суспільствах. Організація влади у фашистській Німеччині. Організація влади у СРСР. Сутність адміністративно-командної системи. Специфічна роль правового регулювання державного управління. Проблема бюрократизації апарату. Формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні. Державне управління в СРСР після II Світової війни. Система соціалізму: формування, розвиток та розпад.

Практичне заняття № 6.

Тема 7. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management

Публічний менеджмент як напрям наукових досліджень. Передумови New Public Management та його засади. Доналд Кеттл «Глобальна революція у публічному управлінні»: стратегії New Public Management та роль держави у їх реалізації. Основний зміст і фактори впровадження New Public Management. Методи New Public Management (Т.Пітерс і Р.Уотермен) та основні принципи (Х.Ямамото). Загальні принципи організації державного управління в рамках моделі New Public Management за Д. Осборном і Т. Геблером. «Вестмінстерська» і «американська» моделі реалізації New Public Management.

Практичне заняття № 7.

Тема 8. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі Good governance: поняття, причини впровадження.

Основні характеристики та принципи «good governance». Технології «good governance». 12 принципів (критеріїв) «good governance» Світового Банку. Основні засади й принципи «good governance» в ЄС. Європейські стандарти публічного управління, приклади європейських стандартів. Впровадження концепції «good governance» в Україні. Включення основних принципів «good governance» в новий Закон України «Про державну службу» та Стратегію реформування державного управління до 2020 року. Реалізація в Україні програм SIGMS.

TWINNING як інструмент впровадження концепції «good governance. Сутність і завдання Regional governance. Характеристики Regional governance. Принципи, які мають бути покладені в основу діяльності органів місцевого самоврядування, враховуючи концепцію «good governance».

Практичне заняття № 8.

Змістовний модуль 3. Розвиток публічного управління в умовах глобалізації.

Тема 9. Глобалізація та глокалізація і публічне управління.

Вузлові поняття теми. Глобалізація, глокалізація, сталий розвиток. Роль міжнародних організацій та міжнародних корпорацій в процесах управління. Інформатизація та її вплив на публічне управління. Регіональне управління. Локальне управління.

Практичне заняття № 9.

Тема 10. Цінності європейської цивілізації та публічне управління

Поняття «європейські цінності». Цінності європейської цивілізації та їхні ідейні витoki. Принцип індивідуалізму. Основні тенденції у формуванні цінностей європейської цивілізації в період Античності, Середньовіччя, Відродження, Нового часу та особливості сучасного етапу інституалізації в праві таких базових цінностей європейської цивілізації як гідність, свобода, правова держава, демократія, громадянськість, толерантність, справедливість, солідарність та ін. Цінності європейської цивілізації та їх практичне застосування. Цінності європейської цивілізації як запорука процвітання суспільства. Україна та її роль в європейській історії та у формуванні європейської ідентичності. Виправданість європейського вектору розвитку України.

Практичні заняття № 10-11.

Тема 11. Європейське право. Становлення та розвиток.

Принципи та етапи формування європейського права. Європейське право та право ЄС. Правова система ЄС. Взаємозв'язок права ЄС та права країн-членів. Специфіка права ЄС.

Практичне заняття № 12.

Тема 12. Інституції Європейського Союзу.

Процес формування інституцій Європейського Союзу. Європейська рада. Європейська Комісія. Європейський парламент. Комітет міністрів Судова система ЄС.

Практичне заняття № 13.

Змістовний модуль 4. Модернізація публічного управління в незалежній Україні

Тема 13. Специфіка розвитку публічного управління у посткомуністичних країнах.

Поняття «посткомуністична країна», європеїзація, вестернізація. Розпад системи соціалізму. Спільні риси та особливості формування демократії та органів влади в посткомуністичних країнах.

Практичне заняття № 14.

Тема 14. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції

Необхідність формування цілісної системи державного управління після здобуття незалежності. Суперечливі реформи центральних і місцевих органів влади 1992-1995 рр. Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління. Об'єктивна детермінованість адміністративної реформи в Україні, її завдання і суперечності реалізації. Реформування публічного управління в Україні на початку ХХІ століття. Вплив євроінтеграційних процесів на публічне управління в Україні. Європейські стандарти

організації влади. Децентралізація та деконцентрація. Система публічного управління в Україні: поняття та структура. Оцінка впровадження в Україні принципів сучасного публічного управління.

Практичне заняття № 15.

Тема 15. Специфіка публічного управління у кризових ситуаціях

Поняття «кризова ситуація». Специфіка кризового управління. Публічне управління в умовах: фінансових потрясінь, пандемії, воєнного стану.

Практичне заняття № 16.

Тема 16. Перспективи розвитку публічного управління: основні фактори впливу.

Глобалізація та глокалізація як фактори впливу на публічне управління. Європеїзація. Інформатизація та її вплив на публічне управління. Партисипативна демократія. Фактори впливу на публічне управління - узагальнення.

Практичні заняття № 17-18.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1. Теоретична основа, історичні джерела та етапи становлення і розвитку публічного управління						
Тема 1. . Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття	10	2	2			6
Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку влади	10	2	2			6
Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління	10	2	2			6
Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні	10	2	2			6
Разом за змістовним модулем 1	40	8	8			24
Змістовний модуль 2. Розвиток публічного управління в новітній час. Теоретичні аспекти						
Тема 5. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела виникнення та тенденції розвитку публічного управління в ХХ ст	10	2	2			6
Тема 6. Організація влади в умовах тоталітарних систем	10	2	2			6
Тема 7. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management	10	2	2			6
Тема 8. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі Good governance: поняття, причини впровадження	10	2	2			6
Разом за змістовним модулем 2	40	8	8			24
Змістовний модуль 3. Розвиток публічного управління в умовах глобалізації						
Тема 9 Глобалізація та глокалізація і публічне управління.	10	2	2			6
Тема 10. Цінності європейської цивілізації та публічне управління	20	4	4			12
Тема 11. Європейське право. Становлення та розвиток	10	2	2			6
Тема 12. Інституції Європейського Союзу	10	2	2			6
Разом за змістовним модулем 3	50	10	10			30
Змістовний модуль 4. Модернізація публічного управління в незалежній Україні						
Тема 13. Специфіка розвитку	10	2	2			6

публічного управління у посткомуністичних країнах						
Тема 14. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції	10	2	2			6
Тема 15. Специфіка публічного управління у кризових ситуаціях	10	2	2			6
Тема 16. Перспективи розвитку публічного управління: основні фактори впливу	20	4	4			12
Разом за змістовним модулем 4	50	10	10			30
Усього годин	180	36	36			108

9 Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	

10 Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття</p> <p>1. Характеристика дисципліни. Постановка завдань. Виокремлення та визначення вузлових понять.</p> <p>2. Управління як соціальне явище. Влада і управління. Система публічного управління: поняття і структура.</p> <p>3. Основні характеристики публічного управління. Реалізація публічного управління в умовах розподілу влади.</p> <p>4. Відносини, процеси і взаємодія в системі публічного управління та адміністрування.</p> <p>5. Моделі публічного управління.</p>	2
2	<p>Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку влади.</p> <p>1. Історія цивілізацій. Локальні цивілізації. Ознаки та специфіка цивілізацій.</p> <p>2. Поняття влади. Види влади. Політика. Право. Міфологія. Джерела влади. Джерела ідей управління суспільством і країною.</p> <p>3. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною в країнах Сходу.</p> <p>4. Держава. Східний та західний шляхи розвитку та типи держав.</p> <p>5. Процес державотворення на Стародавньому Сході. Месопотамія. Китай. Стародавній Єгипет. Стародавня Греція. Поліс. Демократія. Державний устрій Афін та Спарти. Періоди розвитку теорії влади. Геракліт. Сократ. Платон. Арістотель. Македонія. Еллінізм. Стародавній Рим. Специфіка управління територіями в Римській республіці, принципаті, імперії. Римське право. Трипільська культура та її вплив на населення Європи. Київська Русь. Середньовічна Європа.</p>	2

	6. Мислителі середньовіччя: І. Солсберійський, Н. Макіавеллі, Ж. Боден. Реформізм. Абсолютизм. Причини встановлення, ознаки, причини занепаду. Утворення та розвиток колоніальних імперій. Характеристика організації управління в період буржуазних реформ.	
3	<p>Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління.</p> <p>1. Наукові теорії та школи публічного управління ХХ ст.: класична школа, школа людських стосунків, школа «соціології організацій», школа «суспільного вибору», когнітивний підхід.</p> <p>2. Розвиток ідей публічного управління у першій половині ХХ сторіччя. Принципи публічної сфери за В.Вільсоном. М.Вебер про основні принципи бюрократичних систем.</p> <p>3. Розвиток теорії та практики управління суспільством і країною у другій половині ХХ століття: системний метод для вирішення управлінських задач; організація як відкрита система; застосування структурно-функціонального аналізу в управлінській практиці; психологічний, соціально-інженерний, гуманітарний підходи в управлінні. Концепції управління в постіндустріальному, інформаційному суспільстві.</p> <p>4. Публічне управління в контексті неокласичної теорії. Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм».</p> <p>5. Новий державний менеджмент як модель публічного адміністрування: основні риси. Концепція «належного управління»: сутність, принципи. Принцип прозорості публічного управління.</p>	2
4	<p>Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні</p> <p>1. Досвід управлінської діяльності минулих поколінь як джерело і перешкода розвитку. Важливість осмислення етапів, форм та тенденцій розвитку публічного управління в Україні.</p> <p>2. Організація влади у Київській державі. Галицько-Волинська держава як спадкоємиця управлінських традицій Київської Русі. Організаційна структура державного управління у Великому князівстві Литовському. Адміністративно-територіальний поділ. Зміни в управлінні на українських землях після Люблінської унії 1569 р. Організація управління в самоврядних містах. Роль права в здійсненні державного управління: Литовські статuti (XVI ст.).</p> <p>3. Організація управління на Запорізьській Січі.</p> <p>4. Держава Богдана Хмельницького. Організація влади в самоврядній Україні. Форми державного і місцевого управління на українських землях поза Гетьманщиною.. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації полковосотенного устрою. Станове самоврядування в підросійській Україні. Організація управління Галичиною після її приєднання до Австро-Угорщини. Взаємовідносини земств і міського самоврядування з органами державного управління на українських землях.</p> <p>5. Реформа управління на західноукраїнських землях у другій половині ХІХ ст. Структури влади і управління в 1917 р. та Українська Центральна рада і Генеральний секретаріат. Організація державного управління в Україні за гетьманату. Управління в УНР і ЗУНР. Перетворення Рад із структур самоорганізації населення в органи державної влади.</p>	2
5	Тема 5. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела впливу на розвиток публічного управління в ХХ столітті	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських процесів. 2. Розвиток суспільних та адміністративних моделей на основі управлінських процесів. 3. Тенденції розвитку політичних процесів у сучасному суспільстві 4. Системний підхід до дослідження публічних процесів. 5. Планування та прогнозування суспільно-політичних процесів у державі. 	
6	<p>Тема 6. Організація влади в умовах тоталітарних систем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка організації влади у тоталітарних суспільствах. 2. Організація влади у фашистській Німеччині. 3. Організація влади у СРСР Сутність адміністративно-командної системи. Специфічна роль правового регулювання державного управління. Проблема бюрократизації апарату. 4. Формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні. 5. Державне управління в СРСР після II Світової війни. 6. Система соціалізму: формування, розвиток та розпад. 	2
7	<p>Тема 7. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Публічний менеджмент як напрям наукових досліджень. 2. Передумови New Public Management та його засади. 3. Доналд Кеттл «Глобальна революція у публічному управлінні»: стратегії New Public Management та роль держави у їх реалізації. 4. Основний зміст і фактори впровадження New Public Management. Методи New Public Management (Т.Пітерс і Р.Уотермен) та основні принципи (Х.Ямамото). 5. Загальні принципи організації державного управління в рамках моделі New Public Management за Д. Осборном і Т. Геблером. «Вестмінстерська» і «американська» моделі реалізації New Public Management. 	2
8	<p>Тема 8. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі Good governance: поняття, причини впровадження</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні характеристики та принципи «good governance». 2. Технології «good governance». 12 принципів (критеріїв) «good governance» Світового Банку. 3. Основні засади й принципи «good governance» в ЄС. Європейські стандарти публічного управління, приклади європейських стандартів. 4. Впровадження концепції «good governance» в Україні. Включення основних принципів «good governance» в новий Закон України «Про державну службу» та Стратегію реформування державного управління до 2020 року. 5. Реалізація в Україні програм SIGMS. TWINNING як інструмент впровадження концепції «good governance». 6. Сутність і завдання Regional governance. Характеристики Regional governance. Принципи, які мають бути покладені в основу діяльності органів місцевого самоврядування, враховуючи концепцію «good governance». 	2
9	<p>Тема 9 Глобалізація та глокалізація і публічне управління</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вузлові поняття теми. Глобалізація, глокалізація, сталий розвиток. 2. Роль міжнародних організацій та міжнародних корпорацій в процесах управління. 	2

	<p>3. Інформатизація та її вплив на публічне управління.</p> <p>4. Регіональне управління. Локальне управління.</p>	
10	<p>Тема 10. Цінності європейської цивілізації та публічне управління</p> <p>1. Поняття «європейські цінності».</p> <p>2. Цінності європейської цивілізації та їхні ідейні витoki. Принцип індивідуалізму.</p> <p>3. Основні тенденції у формуванні цінностей європейської цивілізації в період Античності, Середньовіччя, Відродження, Нового часу та особливості сучасного етапу інституалізації в праві таких базових цінностей європейської цивілізації як гідність, свобода, правова держава, демократія, громадянськість, толерантність, справедливість, солідарність та ін.</p>	2
11	<p>Тема 10. Цінності європейської цивілізації та публічне управління</p> <p>1. Цінності європейської цивілізації та їх практичне застосування.</p> <p>2. Цінності європейської цивілізації як запорука процвітання суспільства.</p> <p>3. Україна та її роль в європейській історії та у формуванні європейської ідентичності.</p> <p>4. Виправданість європейського вектору розвитку України.</p>	2
12	<p>Тема 11. Європейське право. Становлення та розвиток</p> <p>1. Принципи та етапи формування європейського права.</p> <p>2. Європейське право та право ЄС.</p> <p>3. Правова система ЄС.</p> <p>4. Взаємозв'язок права ЄС та права країн-членів.</p> <p>5. Специфіка права ЄС.</p>	2
13	<p>Тема 12. Інституції Європейського Союзу.</p> <p>1. Процес формування інституцій Європейського Союзу</p> <p>2. Європейська рада. Європейська Комісія. Європейський парламент.</p> <p>3. Комітет міністрів Судова система ЄС.</p>	2
14	<p>Тема 13. Специфіка розвитку публічного управління у посткомуністичних країнах</p> <p>1. Поняття «посткомуністична країна», європеїзація, вестернізація.</p> <p>2. Розпад системи соціалізму.</p> <p>3. Спільні риси та особливості формування демократії та органів влади в посткомуністичних країнах.</p>	2
15	<p>Тема 14. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції</p> <p>1. Необхідність формування цілісної системи державного управління після здобуття незалежності. Суперечливі реформи центральних і місцевих органів влади 1992-1995 рр. Конституція України 1996 р. і потреба вдосконалення державного управління. Об'єктивна детермінованість адміністративної реформи в Україні, її завдання і суперечності реалізації.</p> <p>2. Реформування публічного управління в Україні на початку XXI століття. Вплив євроінтеграційних процесів на публічне управління в Україні.</p> <p>3. Європейські стандарти організації влади</p> <p>4. Децентралізація та деконцентрація.</p> <p>5. Система публічного управління в Україні: поняття та структура.</p> <p>6. Оцінка впровадження в Україні принципів сучасного публічного управління.</p>	2

16	Тема 15. Специфіка публічного управління у кризових ситуаціях 1. Поняття «кризова ситуація». 2. Специфіка кризового управління. 3. Публічне управління в умовах: фінансових потрясінь, пандемії, воєнного стану.	2
17	Тема 16. Перспективи розвитку публічного управління: основні фактори впливу 1. Глобалізація та глокалізація як фактори впливу на публічне управління. 2. Європеїзація 3. Інформатизація та її вплив на публічне управління.	2
18	Тема 16. Перспективи розвитку публічного управління: основні фактори впливу 1. Партисипативна демократія. 2. Фактори впливу на публічне управління - узагальнення.	2
Усього		36

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені*	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття Які ключові відмінності між публічним управлінням і приватним менеджментом у сучасному суспільстві?	6

	<p>Як розподіл влади впливає на ефективність реалізації публічного управління в демократичних країнах?</p> <p>Які основні моделі публічного управління та їхні переваги в умовах глобалізації?</p> <p>Як соціальні явища, такі як цифрова трансформація, змінюють структуру системи публічного управління?</p>	
2	<p>Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку влади.</p> <p>Як міфологія та право як джерела влади вплинули на формування теорій управління в античних цивілізаціях?</p> <p>Які ключові відмінності між східним і західним шляхами розвитку держав та їхній вплив на сучасне публічне управління?</p> <p>Як ідеї мислителів середньовіччя, таких як Макіавеллі, формували концепції абсолютизму та реформізму?</p> <p>Які уроки з процесу державотворення в Стародавньому Римі та Київській Русі актуальні для сучасних федеративних систем?</p>	6
3	<p>Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління.</p> <p>Як школи публічного управління ХХ століття, такі як класична та школа людських стосунків, вплинули на сучасні практики адміністрування?</p> <p>Які принципи бюрократичних систем за М. Вебером та їхня роль у розвитку публічного управління в першій половині ХХ ст.?</p> <p>Як системний підхід та концепції постіндустріального суспільства змінюють теорію управління в другій половині ХХ століття?</p> <p>Які основні риси нового державного менеджменту та концепції "належного управління" в контексті глобальних реформ?</p>	6
4	<p>Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні</p> <p>Як історичний досвід Київської Русі та Галицько-Волинської держави вплинув на формування традицій публічного управління в Україні?</p> <p>Які особливості організації влади на Запорізькій Січі та в державі Богдана Хмельницького як приклади самоврядування?</p> <p>Як реформи ХІХ століття та події 1917-1920 рр. (УЦР, УНР, ЗУНР) сформували сучасні структури влади в Україні?</p> <p>Які суперечності в історичних етапах розвитку публічного управління в Україні стають перешкодою для сучасних реформ?</p>	6
5	<p>Тема 5. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела впливу на розвиток публічного управління в ХХ столітті</p> <p>Які основні етапи логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних процесів у ХХ столітті?</p> <p>Як соціально-економічні фактори впливають на розвиток адміністративних моделей публічного управління?</p> <p>Які тенденції політичних процесів у сучасному суспільстві та їхній вплив на публічне управління?</p> <p>Як системний підхід та планування допомагають у прогнозуванні суспільно-політичних процесів у державі?</p>	6
6	<p>Тема 6. Організація влади в умовах тоталітарних систем</p> <p>Які специфіки організації влади в тоталітарних суспільствах, таких як фашистська Німеччина та СРСР?</p> <p>Як адміністративно-командна система в СРСР призвела до бюрократизації апарату та проблем правового регулювання?</p> <p>Які етапи формування організаційної структури державного управління в Радянській Україні?</p> <p>Які причини формування, розвитку та розпаду системи соціалізму та їхні</p>	6

	уроки для сучасного управління?	
7	<p>Тема 7. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management</p> <p>Які передумови та засади моделі New Public Management як напряму наукових досліджень?</p> <p>Як стратегії New Public Management за Доналдом Кеттлом змінюють роль держави в глобальному контексті?</p> <p>Які методи та принципи New Public Management (за Пітерсом, Уотерменом, Ямамото) впливають на впровадження реформ?</p> <p>Які відмінності між "вестмінстерською" та "американською" моделями реалізації New Public Management?</p>	6
8	<p>Тема 8. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі Good governance: поняття, причини впровадження</p> <p>Які основні принципи та характеристики концепції "good governance" за Світовим Банком та ЄС?</p> <p>Як технології "good governance" застосовуються в європейських стандартах публічного управління?</p> <p>Які особливості впровадження "good governance" в Україні через закони, стратегії та програми SIGMA/TWINNING?</p> <p>Які сутність та принципи regional governance в контексті "good governance" для місцевого самоврядування?</p>	6
9	<p>Тема 9 Глобалізація та глокалізація і публічне управління</p> <p>Як глобалізація, глокалізація та сталий розвиток впливають на вузлові поняття публічного управління?</p> <p>Яка роль міжнародних організацій та корпорацій у процесах глобального та локального управління?</p> <p>Як інформатизація змінює публічне управління на регіональному та локальному рівнях?</p> <p>Які виклики глобалізації для регіонального та локального управління в сучасному світі?</p>	6
10	<p>Тема 10. Цінності європейської цивілізації та публічне управління</p> <p>Поняття «європейські цінності». Цінності європейської цивілізації та їхні ідейні витоки. Принцип індивідуалізму. Основні тенденції у формуванні цінностей європейської цивілізації в період Античності, Середньовіччя, Відродження, Нового часу та особливості сучасного етапу інституалізації в праві таких базових цінностей європейської цивілізації як гідність, свобода, правова держава, демократія, громадянськість, толерантність, справедливість, солідарність та ін.</p>	6
11	<p>Тема 10. Цінності європейської цивілізації та публічне управління</p> <p>Як цінності європейської цивілізації застосовуються на практиці для процвітання суспільства?</p> <p>Яка роль України в європейській історії та виправданість її європейського вектору розвитку?</p>	6
12	<p>Тема 11. Європейське право. Становлення та розвиток</p> <p>Які принципи та етапи формування європейського права та його зв'язок з правом ЄС?</p> <p>Як правова система ЄС взаємодіє з національним правом країн-членів?</p> <p>Які специфіки права ЄС та його відмінності від інших міжнародних правових систем?</p> <p>Як еволюція європейського права впливає на інтеграційні процеси в Європі?</p>	6
13	Тема 12. Інституції Європейського Союзу.	6

	Які етапи процесу формування інституцій Європейського Союзу? Яка роль Європейської ради, Комісії та Парламенту в структурі ЄС? Як Комітет міністрів та судова система ЄС забезпечують баланс влади? Які виклики для інституцій ЄС у сучасному геополітичному контексті?	
14	Тема 13. Специфіка розвитку публічного управління у посткомуністичних країнах Які поняття "посткомуністична країна", європеїзація та вестернізація в контексті трансформацій? Які причини розпаду системи соціалізму та його вплив на посткомуністичні країни? Які спільні риси та особливості формування демократії в посткомуністичних суспільствах? Як посткомуністичні країни адаптують публічне управління до європейських стандартів?	6
15	Тема 14. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції Які суперечності реформ державного управління в Україні після незалежності (1991-1996 рр.)? Як євроінтеграційні процеси вплинули на реформування публічного управління в XXI столітті? Які європейські стандарти організації влади та їхня роль у децентралізації в Україні? Як оцінити впровадження принципів сучасного публічного управління в українській системі?	6
16	Тема 15. Специфіка публічного управління у кризових ситуаціях Які визначення та типи кризових ситуацій у публічному управлінні? Яка специфіка стратегій кризового управління порівняно зі звичайним? Як публічне управління адаптується в умовах фінансових криз, пандемій та воєнного стану? Які уроки з глобальних криз для покращення кризового управління в Україні?	6
17	Тема 16. Перспективи розвитку публічного управління: основні фактори впливу Як глобалізація та глокалізація як фактори змінюють перспективи публічного управління? Яка роль європеїзації та інформатизації в майбутньому розвитку управління?	6
18	Тема 16. Перспективи розвитку публічного управління: основні фактори впливу Як партисипативна демократія впливає на еволюцію публічного управління? Які узагальнені фактори впливу та прогнози для публічного управління в майбутньому?	6
	Усього	108

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Історія публічного управління» використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, що забезпечують ґрунтовне

освоєння історико-правового матеріалу та розвиток умінь працювати з джерелами. Поєднання традиційних і сучасних освітніх технологій сприяє формуванню у здобувачів цілісного уявлення про розвиток української державності та правової системи у різні історичні періоди, від давніх часів (як-от протодержавні утворення скіфів чи античних полісів) до сучасної незалежної України.

Для підвищення якості освітнього процесу застосовуються мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери), а також онлайн-платформи для організації навчання, зокрема Moodle та інструменти відеокommунікації (наприклад, Zoom або Microsoft Teams), що використовуються для консультацій, вебінарів і забезпечення доступу до навчальних матеріалів. У процесі роботи зі студентами активно задіюються електронні бібліотеки та наукові бази даних, серед яких Наукова бібліотека НБУ ім. Вернадського, DOAJ, ResearchGate, а також цифрові архіви історико-правових документів.

Словесні методи навчання – розповідь, пояснення, проблемна лекція, бесіда – застосовуються для розкриття закономірностей розвитку державних інституцій та правових норм. Вони дають змогу послідовно подати матеріал, аналізувати історичні джерела та інтерпретації, порівнювати різні історико-правові підходи. Додатково інтегруються філософські методи (матеріалістичний і ідеалістичний) для світоглядного аналізу, а також загальнонаукові, як логічний (аналіз, синтез, індукція, дедукція) та системно-структурний, що дозволяють розглядати державу і право як взаємопов'язану систему елементів у конкретних історичних умовах.

Наочні методи включають демонстрацію карт історичних територій, архівних документів, пам'яток права, таблиць, схем періодизації, що сприяє глибшому засвоєнню фактологічного матеріалу. Використовуються також ілюстративно-діалогові методи з медіапрезентаціями для візуалізації еволюції державно-правових інститутів.

Практичні методи спрямовані на розвиток умінь аналізувати історико-правові документи, здійснювати порівняльний аналіз правових норм різних епох, інтерпретувати джерела та формулювати висновки. Серед спеціальних методів застосовуються порівняльно-історичний (для зіставлення систем різних народів на українських землях), генетичний (для розкриття причинно-наслідкових зв'язків, наприклад, від київської спадщини до Галицько-Волинського королівства), формально-юридичний (для вивчення норм у чистому вигляді), компаративний (порівняння з аналогічними явищами), метод правової аналогії (для реконструкції фрагментарних джерел), статистичний (для аналізу кількісних даних, як чисельність населення чи військових формувань) та метод історизму (розгляд явищ у динаміці та конкретних умовах).

Для розвитку аналітичного мислення застосовуються елементи проблемного навчання, а також міні-дослідження, що передбачають роботу з науковими статтями, монографіями та архівними матеріалами. Студенти виконують завдання на типологізацію (групування фактів за ознаками), соціологічний аналіз (врахування соціальних факторів) та об'єктивізм (спираючись на історичний детермінізм без суб'єктивних упереджень).

Використання поєднання традиційних та сучасних методів навчання у викладанні дисципліни «Історія публічного управління» забезпечує не лише засвоєння теоретичних знань, але й формування вміння працювати з джерелами, критично аналізувати історичні процеси, робити обґрунтовані висновки та аргументувати власну позицію щодо розвитку української державності та права..

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Види робіт/контролю	Перелік тем																	
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16		
	Практичні заняття																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Усне опитування	1		1		1	1	1		1		1		1	1		1		
Тестування (модульний контроль)				2				2					2					2
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	4	3	4	3	4	4	4	5	4	3	4	3	5	4	4	3	4	5
Диференційований залік	30																	
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100																	

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань для денної форми здобуття освіти:

Бали	Критерії оцінювання
2	Завдання практичної роботи виконано в повному обсязі, оформлено належним чином, у висновках відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Завдання виконано не повністю або з несуттєвими помилками, висновки оформлені, але лише частково розкривають практичне завдання.
0	Практична робота не виконана або виконана з суттєвими помилками, висновки відсутні чи не мають практичного значення.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами усного опитування для денної форм здобуття освіти:

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання модульного тестування для денної форми здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2,0$)
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання диференційованого заліку

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

- Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Історія публічного управління» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» Укладач: Лахижа М.І. Полтава, 2024. 18 с

2. Курс лекцій з дисципліни «Історія публічного управління» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» Укладач: Лахижа М.І. Полтава, 2024. 58 с

18. Рекомендована література

Базова

1. Farazmand, A. Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance / A. Farazmand (ed.). - Cham : Springer, 2022. - 6158 p. URL: <https://link.springer.com/referencework/10.1007/978-3-030-66252-3>

2. Ladner, A. Handbook on the Politics of Public Administration / A. Ladner, F. Sager (eds.). - Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2022. - 444 p. URL: elgaronline.com/view/book/9781839109447/9781839109447.xml

3. Lee, M. A History of Public Administration in the United States: The Rise of American Bureaucracy / M. Lee. - Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing, 2023. - 509 p. URL: <https://www.amazon.com/History-Public-Administration-United-States/dp/1527525023>

4. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шlachук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 256 с.

5. Бібліографія публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник / за наук. 1бед.. Д. н. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. К., 2018. 474 с.

6. Історія державного управління: інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять для здобувачів вищої освіти освітньої програми: Публічне управління та адміністрування з освітньої компоненти «Історія державного управління» / Уклад.: Т.В. Краснобока. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2023. 50 с.

7. Перга, Ю. М. Історія державного управління в Україні. Конспект лекцій: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування / Ю. М. Перга ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. - 55 с.

8. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. – Харків : НАУ «ХАІ», 2021. – 128 с.

9. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навчальний посібник . Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.

10. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: посіб. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204.с

11. Основи публічного управління та адміністрування : навчально-методичний посібник / О.Д. Лазор, О.Я. Лазор, І.Г. Юник ; Міністерство соціальної політики України ; Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 267 с.

Додаткова

1. Buciuнас G., Lakhyzha M., Didenko O. Environmental and economic Losses of the agricultural sector of Ukraine as a result of Russian aggression. Proceedings of the 2024 International Conference “ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT” No 58 Jelgava, LBTU ESAF, 16-17 May 2024, pp. 372-380 DOI: 10.22616/ESRD.2024.58.036
2. Lakhyzha M., Lozynska T., Dorofeyev O. The state of development of the concept of sustainable development in the public administration science in Ukraine. Science and education for sustainable development. Edited by Aleksander Ostenda and Valentyna Smachylo. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology, Katowice. Monograph 50. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022 S. 833-842
3. Mangora T.V., Lukiianova M.D., Durach O., Demianchuk Y.V., Tomliak T., Chernyschuk N.V., Pohuliaiev O.I., Dzeveliuk A., Kaidashov V., Pravdiuk A., Pravdiuk M., Skichko I. Actual problems of modern development of the state and law. Monograph. – Primedia eLaunch, Boston, USA, 2022. – 392 p.
4. Manhora T., Dzeveliuk A., Manhora V., Kahliak I., Tomliak T., Demianchuk Y., Semeniuk O., Pravdiuk A., Skichko I., Pohuliaiev O. Adaptation of Ukrainian legislation to EU requirements. Monograph. – Primedia eLaunch, Boston, USA, 2023. – 175 p.
5. Бакуменко В. Д., Руденко О.М., Туча В.В. Механізми імплементації політичних рішень в державному управлінні монографія. Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 184 с.
6. Бакуменко, В.Д. , Башкатов В.М. Механізми державного управління демократичними змінами: монографія. Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 180 с.
7. Гурне Б. Державне управління [Текст] / пер. з франц. В. Шовкуна. К. : Основи, 1993. 165 с.
8. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: лекція на тему політики свободи у XVI ст. [Текст] пер. з нім. А. Орган. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. 109 с.
9. Єгоричева С.Б., Лахижа М.І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. К.: ПКДСЗУ. 2020. 304 с.
10. Іванов Є.В. Інституційна складова суб'єктів публічного управління. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування* Том 34 (73) № 1 2023 с.2-5 DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.1/01>
11. Лахижа М. І. Актуальні проблеми удосконалення публічного управління в Україні: зміни, реформування, модернізація, оптимізація, децентралізація, реструктуризація, перезавантаження Актуальні проблеми державного управління. Збірник наукових праць. №1(57). Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2020. – № 1 (57). – 328 с. (с. 18-28)
12. Лахижа М., Качан Я. Правове забезпечення публічного управління в Україні в умовах воєнного стану: теоретичні аспекти та практика. Теорія та практика державного управління. Збірник наукових праць Випуск 1 (74). 2022. с. 7- 18. DOI: <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2022-1-02>
13. Лахижа М.І. Компаративістика, архетипіка, імагологія як інновації у науці державного управління: методологічні аспекти. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. Том 13 № 1 (2021). с. 45-53 URL: <https://publicadministration-knu.org/index.php/journal/issue/view/4>
14. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Болгарія.- Полтава: ПолтНТУ, 2014.- 208 с.

15. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Польща.- Полтава: ПолтНТУ, 2012.-243 с.

16. Лахижа М.І. Проблеми розвитку публічної адміністрації : досвід Республіки Польща. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2021.№2. С. 7-10 DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.2.1>

17. Таран Є.І. Співвідношення понять «державне управління», «публічне адміністрування» та «публічнеуправління» у трансформаційних процесах України. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2020. Т. 31 (70). № 2. С. 33–37

19. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4854>
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
5. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
7. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>